

Arctic Challenge Exercise: České Gripeny se poprvé setkaly i utkaly s americkými F-35

15.6.2023 - Hana Havrdová | Ministerstvo obrany ČR

Dvoutýdenní cvičení, které skončilo 9. června, jednou za dva roky organizují Norsko, Švédsko a Finsko.

Právě proto, že se nejedná o alianční výcvik a létá se ve vzdušném prostoru nebývalých rozměrů, je pozvánka privilegiem. Čeští piloti se při „Arktické výzvě“ také pořádně „zapotili“: uskutečnili celkem 50 letů a ve vzduchu strávili přes 90 hodin. Neopomenutelnou práci odvedl i technický personál.

Jedno z největších leteckých cvičení v Evropě

Na programu byl výcvik a plánování společných leteckých operací typu COMAO, při nichž je zapojeno velké množství různých typů letounů, s důrazem na sladění taktiky vzdušného boje a spolupráci s ostatními jednotkami. Pro české stíhače byl ACE 2023 také unikátní příležitostí procvičit si spolupráci a interoperabilitu mezi bojovými letouny 4. a 5. generace.

Arktická výzva byla unikátní i počtem účastníků – z několika severských základen po dva týdny vzlétalo přibližně 150 kusů převážně taktických letadel, doprovázeno na zemi 2700 vojáky ze 13 států. To z něj učinilo jedno z největších leteckých cvičení v Evropě v letošním roce. Česká armáda vyslala pětici letounů JAS-39C Gripen a zhruba 40 příslušníků létajícího, pozemního a zabezpečujícího personálu.

4 základny ve 3 zemích

Piloti startovali ze čtyř různých leteckých základen ve třech zemích, konkrétně z Luleå-Kallax ve Švédsku, dále letecké základny Ørland v Norsku a letiště Rovaniemi a Pirkkala ve Finsku. „Čeští stíhači působili z letecké základny v norském Ørlandu společně s domácími Nory, Italy, Holanďany, Američany, kteří létali s letouny F-35A Lightning II a s Belgičany s jejich staršími F-16MLU. Na stejné základně měly zázemí i tři americké tankery KC-135R a dva letouny NATO AWACS,“ prozradil jeden z českých účastníků cvičení, velitel kontingentu, major V. M.

Právě nejmodernější letouny 5. generace F-35A Lightning II. tvořily velkou část letecké techniky: „Vůbec poprvé jsme ve vzduchu působili po boku i proti letounu F-35,“ prozradil s tím, že provoz amerického letounu doprovázejí nejprísnější bezpečnostní opatření a pro účastníky cvičení byla zorganizována odborná prohlídka zázemí letounu F-35A.

Nejen letadla, ale i protivzdušná obrana

Létání bylo organizováno pět dní v týdnu ve dvou tzv. vlnách. Dopolední lety byly zaměřené na společný výcvik s jednotkami ze stejné základny. Odpolední cvičné společné operace všech účastníků se konaly v rozsahu přibližně sta letadel taktických, transportních a podpůrných (AWACS, tankery) a také za účasti dalších speciálních prostředků představujících prostředky pozemní protivzdušné obrany. „Cvičily se všechny druhy úkolů – působení proti vzdušným i pozemním cílům a protivzdušné obraně protivníka, doplňování paliva za letu i ostré střelby některých účastníků. Jednalo se o unikátní příležitost pro spolupráci bojových letounů čtvrté a páté generace,“ vyzdvihl major V. M.

<https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/arctic-challenge-exercise:-ceske-gripeny-se-poprv-e-setkaly-i-utkaly-s-americkymi-f-35-244729>